

Werkplan 2022

Fairtrade
Gemeente
Wijchen

Inleiding

In november 2018 is een motie ingediend door mw. Zainab Osman, lid van de Gemeenteraad Wijchen namens de PvdA. In deze motie werd het College van B. en W. opgeroepen te onderzoeken of Wijchen een Fairtrade gemeente zou kunnen worden en hoe de burgers hierin zouden kunnen participeren. Deze motie is aangenomen

Vervolgens heeft mw. Osman een aantal mensen benaderd, die een en ander zouden kunnen uitwerken. Deze groep betrokkenen ontwikkelde zich van initiatiefgroep naar werkgroep, later Kerngroep en verdiepte zich in het onderwerp. Ze namen contact op met de regio-coördinator Fairtrade Gemeenten en onderhielden contact met Dhr. van Druenen die belast was met de opstelling van de informatienota over de voortgang van de uitvoering van genoemde motie. Al doende ontstond het voorliggende werkplan, versie 3.1.

In onze hoofdstukken besteden we aandacht aan Fairtrade, Fairtrade gemeente, de criteria, onze O-meting en geven we in een overzicht aan welke zaken we aangepakt hebben en welke nog in ontwikkeling zijn.

We merken in onze gesprekken met winkeliers, bedrijven en instellingen dat de Fairtrade gedachte en principes leven en groeiende zijn en dat men ons uitnodigt voor gesprekken hierover. We zijn dan ook heel optimistisch over de totstandkoming van de Fairtrade gemeente Wijchen en zullen daar zeker onze inspanningen voor blijven doen. En als werkgroep blijven we actief voor de instandhouding hiervan.

Om onze komende activiteiten te kunnen organiseren, zouden we graag in aanmerking willen komen voor een projectsubsidie. Samen met de hulp van de gemeente willen wij er voor gaan om Wijchen een Fairtrade gemeente te laten zijn.

Hoofdstuk 1. Wat is Fairtrade?

Fairtrade bestrijdt armoede in ontwikkelingslanden die voor een deel voortkomt uit onrechtvaardige wereldhandel. Fairtrade maakt producenten en hun kopers samen verantwoordelijk voor verbetering daarvan. Het is bij uitstek een ontwikkelingsmodel, dat armoede en achterstand wil omzetten in vooruitgang en ontwikkeling.

Fairtrade wil zeggen dat producenten voor hun producten een prijs krijgen die voldoet om enerzijds in hun levensonderhoud en dat van hun gezin te voorzien, maar ook mogelijkheden biedt om bijvoorbeeld te investeren in hun bedrijf, in sociale projecten in hun dorp of de coöperatie waar ze bij zijn aangesloten steunt in diverse activiteiten. Daarbij kunnen ook aspecten van biologische en milieuvriendelijke productie een rol spelen. Op die manier wordt de concurrentiepositie versterkt en krijgen deze producenten meer kansen op de wereldmarkt.

Kortom:

- Fairtrade is hulp aan boeren en arbeiders in ontwikkelingslanden: Een betere plek te verwerven in de handelsketen, zodat ze kunnen leven van hun werk en kunnen investeren in een duurzame

toekomst.

- Fairtrade is zowel een keurmerk als een wereldwijde beweging: In Nederland is Stichting Max Havelaar eigenaar van het Fairtrade keurmerk, ook bekend als het Max Havelaar keurmerk.
- Fairtrade is een vorm van handel: Er wordt gezocht naar gelijkwaardigheid en partnerschap door de hele handelsketen.

Hoofdstuk 2. Wat is duurzaamheid?

Duurzaamheid... een veel gebruikt begrip. Maar wat is duurzaamheid nou eigenlijk? Onder de noemer duurzaamheid kom je een heel scala aan duurzame producten en diensten tegen. Een greep uit de antwoorden op deze vraag: maatschappelijk verantwoord ondernemen, aandacht voor het milieu en het klimaat, hergebruik van grondstoffen, zuinig omgaan met energie.

- Fairtrade, duurzaamheid en lokale producten liggen in elkaars verlengde. Vandaar dat de Kerngroep de stichting die hen juridische status verleend genoemd heeft Stichting Fairtrade, Duurzaam en Lokaal.

Hoofdstuk 3. Millenniumdoelen en Global Goals

Millenniumdoelen en Global Goals zijn nauw verbonden met de Fair Trade gedachte en haar principes.

In 2010 zijn er 8 millenniumdoelen opgesteld door VNG:

1. In 2015 zijn extreme armoede en honger uitgebannen,
2. In 2015 gaan alle jongens en meisjes naar school,
3. In 2015 hebben mannen en vrouwen dezelfde rechten,
4. In 2015 is kindersterfte sterk afgenomen,
5. In 2015 sterven er minder vrouwen door zwangerschap,
6. In 2015 is de verspreiding van ziektes als aids en malaria gestopt
7. In 2015 leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu,
8. In 2015 is er meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp.

CDA Wijchen heeft in november 2010 aandacht gevraagd via een amendement voor de uitwerking van deze doelen. En op een later tijdstip heeft D66 daar vragen over gesteld.

De uitwerking lag bij de Gemeenteraad en de Griffie als contactpersoon. Er is een startbijeenkomst geweest en het bleek te moeilijk om de uitwerking van de doelen georganiseerd te krijgen in Wijchen.

In 2015 heeft de VN 17 ambitieuze doelen voor duurzame ontwikkeling vastgesteld. Deze Global Goals for Sustainable Development werden unaniem geadopteerd door alle lidstaten en vormen voor de periode tot 2030 een belangrijke gezamenlijke agenda.

De 17 global goals (10 van deze criteria zijn ook FT-doelen, aangeduid met ***):

1. Geen armoede. ***
2. Geen honger ***
3. Goede gezondheid en welzijn.
4. Kwaliteitsonderwijs.
5. Gendergelijkheid. ***
6. Schoon water en sanitair.
7. Betaalbare en duurzame energie.
8. Eerlijk werk en economische groei. ***
9. Industrie, innovatie en infrastructuur.
10. Ongelijkheid verminderen. ***
11. Duurzame steden en gemeenschappen.
12. Verantwoorde consumptie. ***

13. Klimaatactie.

14. Leven in het water.

15. Leven op het land. ***

16. Vrede, veiligheid en sterke publieke

diensten.

17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken. ***

Waren de millenniumdoelen nog gericht op de allerarmste landen, de Global Goals spreken iedereen op de hele wereld aan op hun keuzes.

Hoofdstuk 4: Beschrijving Fairtrade Gemeente

Een Fairtrade gemeente is een gemeente waarin de overheid, het bedrijfsleven en haar inwoners op alle fronten actief zijn in de eerlijke handel. De titel van fairtrade gemeente wordt verleend door de landelijke stuurgroep Fairtrade Gemeenten (bestaande uit COS, ICCO, Max Havekaar en de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels) als er voldaan wordt aan de volgende criteria (elk criterium kent zijn eisen):

1. Er is een lokale werkgroep actief. Deze is verantwoordelijk voor het opzetten, sturen en het in standhouden van de lokale campagne. Zij heeft hiertoe dit projectplan gemaakt. Zij heeft ondersteuning van de regionale coördinator Fairtradegemeenten.
 2. De gemeente spreekt zich uit voor Fairtrade. De Raad en de afdelingen van de gemeentelijke overheid steunen Fairtrade en handelen hiernaar. De ingediende motie nr. 13 (18 2 20096) is aangenomen en wordt uitgewerkt middels een projectplan i.s.m. een gemeentelijke beleidsmedewerker.
 3. Fairtrade is zichtbaar en beschikbaar in winkels en horeca. De Gemeente Wijchen kent een goedlopende Wereldwinkel met een dagelijks en algemeen bestuur. In deze vereniging zijn op dit moment ongeveer 30 vrijwilligers werkzaam, die allen de Fairtrade campagne ondersteunen en dragen.
 4. Groeiende kennis over gebruik van Fairtrade bij bedrijven en maatschappelijke organisaties.
Bedrijven en organisaties tonen aan dat zij eerlijke producten inkopen en meedoen aan campagne-uitingen. Zij gebruiken Fairtrade koffie en thee. Eventueel fruit en Fairtrade kerstpakketten. Organisaties (scholen, kerken e.d.) vragen aandacht voor Fairtrade en doen mee aan acties, lesprogramma's).
 5. Lokale media-aandacht. Dit wordt uitgewerkt door de organisatie van activiteiten en evenementen, het maken van promotiemateriaal, het bijhouden van onze website en Instagram account.
- Sustainable Development Goals (SDG). Dit is een resultaatgericht proces waarbij een instelling/bedrijf over de hele keten van zijn activiteiten verantwoordelijkheid neemt over de effecten van deze activiteiten op sociaal, ecologisch en economisch gebied, daarover verantwoording aflegt en de dialoog aangaat.

Hoofdstuk 5: Fairtrade en Gemeente Wijchen

Begin november 2018 nam de Gemeenteraad van Wijchen bijna voltallig een motie (motie 13, 18 2 22096) aan met als dictum:

'Roept het College op:

In de eerste helft van 2019 inzichtelijk te maken:

1. Wat ervoor nodig is om als Gemeente Wijchen een Fairtrade gemeente te worden en

2. In hoeverre inwoners en ondernemers hierin willen participeren.'

De handschoen is opgepakt door de Initiatiefgroep Fairtrade gemeente Wijchen.

Op 8 mei 2021 werd het certificaat "Fairtrade Gemeente" uitgereikt aan burgemeester Marijke van Beek.

De samenwerking met de Gemeente werd uitgebreid doordat de gemeenteraad begin 2022 een motie aannam om te onderzoeken wat er nodig is om Global Goal gemeente te worden.

Hoofdstuk 6 Ambassadeurs

De kerngroep heeft ertoe besloten het brede draagvlak binnen de gemeente tot uitdrukking te laten komen door het werven van Ambassadeurs.

Ambassadeurs zijn inwoners van de gemeente Wijchen die een bepaalde groep, instantie of bedrijf vertegenwoordigen. Zij verbinden zich aan de gedachte van Fairtrade gemeente en dragen dat uit binnen hun achterban.

Er is inmiddels een groep van ongeveer 20 ambassadeurs, waaronder rector VO school, manager centrummanagement, raadslid, vertegenwoordigers van de geloofsgemeenschappen, enz.

Hoofdstuk 7 Planning 2022

De volgende activiteiten zijn gepland voor 2022:

- Bijeenkomsten met de Ambassadeurs om verbinding in de groep te bewerkstelligen.
- Gastlessen op basisscholen rond Fairtrade m.b.v. chocolade.
- Fairtrade project op het Maas Waal College over "Wat is Fair?".
- Project "Eerlijke kleding" op het Maas Waal College.
- Publiciteitskraam in supermarkten.
- Deelname aan Duurzaamheidstafels in het kader van Wijchen 2035.
- Overleg met gemeente over erkenning als Global Goals Gemeente.
- Uitbreiding van de groep winkels, instellingen en bedrijven die Fairtrade producten verkopen en/of gebruiken.
- Overleg met kerken om Fairtrade Kerk te worden.
- Informatiebijeenkomst met Rotaryclub Wijchen/Beuningen.